

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
2020**

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nūmaj rromanesθe so mangel pes anθ-e pučhimata dine maj tele!

„Sasto te aves phrala Gheorghi, kamav tuke but sastimos thaj baxt. Lijem adjes ciri posta, thaj kamav te rudisarav tut te ramosmange pe rromani chib, sar bi sajas te haljovav so kerelpe kodova tumende. Kamav te avav tute no ci dzanav so ramol ande posta kaj bichalde mange e manusa andar e Romanija. Kerav vi me baro cidipe po milaj ande Beogrado, kam te bichalav tuke lil te aves ande Beogrado. Pokindo kam te aveltuke o drom, hamos, pimos thaj sovimos. O cidipe kam te inkerdol star djesa ando Beogradu. Te aches baxtasa phrala Gheorghi thaj ma jekh drom rudisarav tut te bichales mange pe rromani chib so keren ande Romanija te bi sajas vi me te avav tumnde. Ciro phral o Pipi!”

1. Lačharen o dino təksto palal *i oficiàlo rromani khethani grafia* vi palal *e redakciaqe mangimata*, **palemxramosarindo** les p-o nevo eksamenosqo lil, na p-o subijèkto!
8 pùntură
2. Alosaren e *fonetikane rimomimata*, e *morfologikane dikhimata* vi e *leksikàlo dikhimata* cirdine e tekstosθar thaj vakāren **buxles** palal lenθe!
8 pùntură
3. Sikaven savo čhand/ fālo le xramosaripnasqo si kadava xramosaripen (epikano vaj lirikano). Sosθar?
5 pùntură
4. Ambolden rumunikanes o dino maj opre təksto !
8 pùntură
5. Arakhen, e dine tekstosθe, štar kernāvnā/ vèburā, save si ka-o konžunktivo mòdo!
4 pùntură
6. Den i paradigma kaj savorre vaxta thaj mòdurā e verbosqi **kamel**!
10 pùntură
7. Nakhaven i sintagma **i rromani čhib** anθar le savorre 8 kèzurā, ka-o jekhipen thaj ka-o butipen!
8 pùntură
8. Nakhaven i sarnavni / o pronòmbro **me** ka-e savorre kèzurā.
5 pùntură
9. Arakhen štar sarnāvnā/ pronòmbrurā, e dine tekstosθar!
4 pùntură

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Xramosaren save si e etāpe kana siklāren e siklōven jekh lirikano təksto / jekh poezia!
10 pùntură
2. Xramosaren jekh rig/ patrin (25 rèndurā) palal o mothovipen „Kas si les lil si les putardo udar!”.
10 pùntură
3. Keren jekh evaluaciaqi fiša vaš **O pronòmbro/ I sarnavni**, k-i panžto klāsa!
10 pùntură